

С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.
Д.АСФЕНДИЯРОВА

Пародонт ауруымен ауыратын балаларды емдеуде физиотерапиялық әдістерді қолдану

Қабылдаған: Онайбекова Н.
Орындаған: Ташкенбаева Д.
Факультет: стоматология
Курс:5
Тобы: ст12-001-02

Жоспары:

I.Кіріспе

II.Негізгі бөлім

- Балалардағы физиотерапиялық әдіс
- Физиотерапиялық әдіске қарсы көрсеткіш
- Ультрадыбыс
- Лазерлік терапия
- Гидромассаж
- Ультракүлкін сәулелену
- Электрофорез
- Флюктуоризация

III.Пайдаланылған әдебиеттер

- Физиотерапияны пародонт қабынуының барлық түрлеріне қолданады. Көбнесе физиотерапияны тіс шөгінділерін алғаннан кейін, пародонтальдық абцестерді ашқаннан кейін, пародонтальдық қалтаға кюретаж жасағаннан кейін, пародонт тіндеріне операциялардан кейін ең соңында тағайындайды.
- Балалар пародонтологиясында баланың ауыз қуысында емдік шараны жүргізу кезіндегі психо-эмоциональді жағдайының ерекшелігіне байланысты физиотерапиялық әдістер шектеулі түрде қолданылады .

- Физикалық әдістер нейрогуморальді және рефлекторлы механизмдерге әсер етіп, пародонттағы тотығу-тотықсыздану үрдістерін ынталандырып, тіндер трофикасын жақсартады және жергілікті иммунитетті көтереді.

Физиотерапиялық емдеу шарасын тағайындауға қарсы көрсеткіштер:

- 1. Декомпенсация сатысындағы жүрек-қантамыр жүйесінің аурулары;
- 2. Белсенді фазадағы туберкулез;
- 3. Қан және қан жасаушы ағзалардың аурулары;
- 4. Қатерлі ісіктердің болуы;
- 5. Жедел жұқпалы аурулар
- 6. Қант диабеті;
- 7. Дәрілік затты немесе физикалық агентті жеке көтере алмау (электрофорезде)
- 8. жедел психикалық аурулар, эпилепсия.

Пародонт ауруларын емдеудегі физиотерапия

- Пародонтологияда ультрадыбыс кеңінен қолданылады. Және де көбінесе тіс шөгінділерін алу үшін қолданылады.
- Тіс шөгінділерін алуға арналған электрлік құралдар жіктеледі:
  - ультрадыбысты (магнитострикционды және пьезоэлектрлік)
  - дыбысты

Ультрадыбысты терапия

- Тіс шөгінділерін ультрадыбыспен алудың негізінде 4 түрлі механизмнің бірігуі жатыр: механикалық өңдеу, ирригация, кавитация және акустикалық турбуленция. Бұл механизмдер ұштық жанасқан аймақтың ғана емес, сонымен қатар одан аздап алшақтау жатқан аймақтардың да шөгінділерін алады.
- Тіс шөгінділерін алуға арналған ультрадыбысты аспаптар 16 — 45 КГц жиілігінде жұмыс жасайды. Пьезоэлектрлік құралдардың жұмыс жиілігі 25 тен 45 КГц дейін, ал магнитострикционды — 16 дан 42 КГц дейін.

- Магнитотриക്ഷионды скейлерде ферромагнитті металдан жасалған түтік бар. Шараны жүргізу кезінде беткейді қызып кетуден сақтау үшін ұштық арқылы су жіберіп отырады.
- Негізгі магнитостриക്ഷионды скейлерлер: Parkell (США), Dentsply/Cavitron® (США), Odontoson-M (Дания).
- Негізгі пьезоэлектрлік скейлерлер EMS (Швейцария), Amdent Biotrol (Швеция), Satelec (Франция), Siroson L (SIRONA).

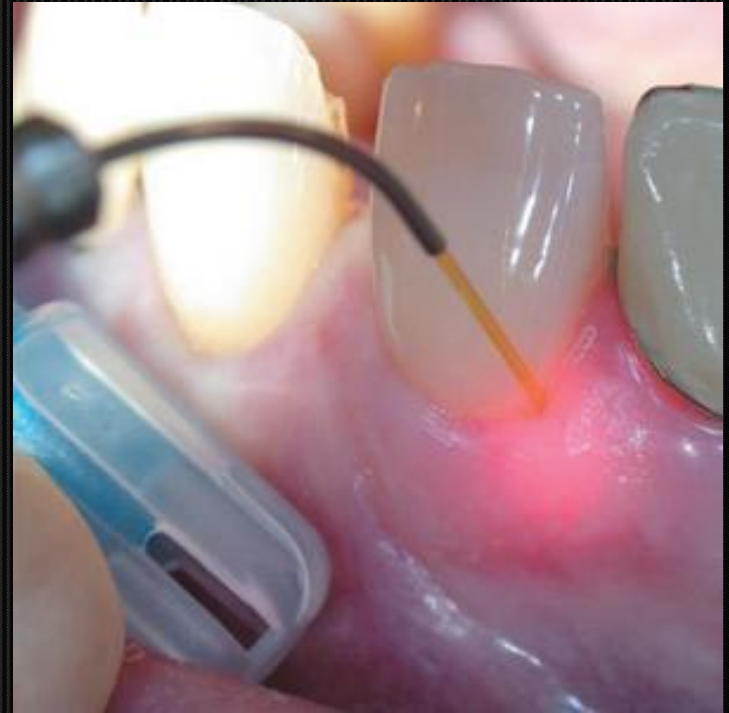

ЛАЗЕРЛІ СӘУЛЕЛЕР ТЕРАПИЯСЫ

БИОЛОГИЯЛЫҚ ӘСЕРІ

- Лазер төменгі интенсивті монохромды, когерентті гелий неон жарығынан тұрады
- Лазер сәулесі өте күрделі фотохимиялық құрылысты.
- He-Ne лазер қабынуға қарсы, жансыздандырушы және регенерацияны ынталандырушы әсер көрсетеді .

Әсер ету механизмі

- ЛС цитоплазмада рибосомдарын көбейтеді
- Осы жағдайларда көмірсу, белоктар, майлар көбейеді
- Иммундық жүйелеріне әсер етеді
- Тимуска әсер етіп, қанның ішінде Т лимфоциттер, лимфоциттер жоғарылайды.
- Тіндердің микроциркуляциясы күшейеді, капиллярдың қабықтарының өткізгіштігі төмендейді, сапалы капиллярлар пайда болады.
- Қан айналуы жоғарылайды, оттегі көбейеді коллатеральді ісінуі жоғалады, инфилтраттың сорылуы.
- Фибринолитикалық белсенділігі жоғарлайды

ТЕРАПИЯЛЫҚ ӘСЕРЛЕРІ

- Қабыну үрдістерін жою
- Гипосенсибилизациялайтын қасиеттерін жоғарылатады
- Ауру сезімін басады
- Репаративті, стимулдейтін қасиеттері

КӨРСЕТКІШТЕРІ

- Тісжегі және асқынулар аурулары
- Пародонт аурулары
- Ауыз қуысының кілегейлі қабығының аурулары

АППАРАТТАРЫ

- аппарат АЛОК, аппарат фирмы «Техника» АЛТ "МУЛАТ", "Мустанг-БИО" (Россия), ЛГ -75-1, УФ01, АФЛ 2 ,ГАЛАМЕД
- **Жасалу тәсілдері:** иекке 15-30 сек, пульпит, периодонтиттерде 60 секунд. Диагнозға қарай емдеу курсы 3-5рет (7-10 рет).
- Гелий неон және терапиялық инфрақызыл лазерлер екінші класс қауыптілігіне жатады
- Лазер аппараттарымен қызмет атқару үшін арнайы оқу бітірген медбике қызметке жіберіледі.

Сумен, қаныққан СО, О₂ –мен гидромассаж

- Антисептикалық ерітінділерді (фурацилин, түймедақ, шайқурай, 1% ромазулон еріт, календулы), қосып қысымды ауамен жасалады.
- **Емдік әсері:** ауыз қуысын тағам, эпителий қалдықтарынан, лейкоцит және микроорганизмдерден тазарту; гемодинамикалық процесс интенсификациясы, қабынуға қарсы әсер.

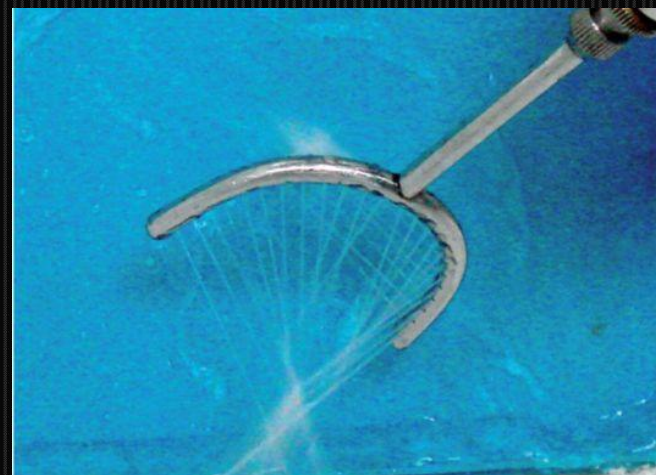
Процедураны жүргізу әдісі: 0,5-2 атм қысымда пульсирлеуші су астында жүргізеді. Судың температурасы қабыну процессінің түріне байланысты алынады. (жедел қабынуында 33-34°C, сосозылмалы түрінде 38-40°C)
Антисептикалық әсер терінде фурациллин, хлоргексидин және шөптерінен тұнба қоса жүргізіледі (Ротакан, Ромазулан). Күн сайын 10-15 мин, курс-12 процедура .

■ Қолданылатын аппаратура:

АН-6, АН-7,-8,-9, ИЭ-4,
АГМС. Арнайы ұштықтар
көмегімен жасалады,
үрдістің кезеңіне
байланысты, жедел болса
температура төмен
(33-34С°), созылмалы
болса- 38-40С°.

аппарат «АГМС-02»

Аппарат қондырғысы

Ультракүлгін сәулелендіру

- ФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ әсері спектрдің ең белсінді жоғары сәулелердің бөлігі. УКС тіндерге 0,6 -1мм дейін сіңеді, ешқандай сезім болмайды.
- ТОЛҚЫН ҰЗЫНДЫҒЫ 400нм ден -180 нм дейін аралығы магнитті спектрлі бөлік.

-ҚАСИЕТТЕРІ: бактерицидті, қорғану

қасиетерін күшейтеді, қанның ұю жағдайын қалпына келтіреді, майлар мен минералды зат алмасуының көрсеткішін жақсартады.

ЕМДІК ӘСЕРІ: жедел ағым кезінде айқын қабыну үрдісін жою; патологиялық тісқызылиектік қалтаның инфицирленуінің алдын алу.

витамин Д белсенділігін күшейтеді, иммунды жүйені қалыпқа келтіреді, сенсibiliзациялануы және дақ түзеу (пигментoобразование) әсері бар.

Аппараттары

- ОН-82, ОН-7,
- УГН-1 (интегральді),
- ОКУФ-5М,
- БОП-4 (селективті).

ЖАСАЛУ ТӘСІЛДЕРІ

- Сәулелендіруді 2-3 биодозадан бастайды, әрбір келген сайын 0,5-1 дозадан қосып отырады (3-5 биодозадан аспайды).
- ЕМДЕУ тәсілі 1 минут емдеу курсы 5-8 рет

- Тұрақты электр тоқ арқылы аз күшімен төменгі жиілікте дәрі –дәрмектердің иондарын енгізу
- **Тәсілдері:**
  - Жергілікті ошақта дәрі заттардың жиналуы
  - Электродқа жаққан дәрінің ерітіндісінің зарядталған иондары тінге енеді
  - Тіндерде иондардың депосы жиналады

■ **Емдік әсері:** қызылиек қанағыштығын

төмендету, ісінуге қарсы әсер, қанайналымды жақсарту. Аскорбин қышқылы тұрақсыз, ағзадан жылдам шығып кетеді. Сондықтан оның жиналуы үшін Р(рутин) витаминімен қосып пайдалану ұсынылады . Ток күші 0,5 тен 1,5 мА дейін(жасына байланысты). Ем шарасы күн тастап жасалады, барлығы 10—15 процедура, әрқайсысының ұзақтығы 10 -15 минут.

Электрофорез тәсілінде қолданылатын дәрі -дәрмектер

1. Суға еритін витаминдер
2. Ферменттер
3. Тұздың ерітінділері
4. Антибиотиктер т.б.

Электрофорездің артықшылығы

- Электр тоғымен және дәрілік заттарды бірге қолдану
- Дәрілік заттардың жалпы улы әсері болмауы
- Дәрілік заттардың аз мөлшерде қолдануы
- Керекті ошаққа дәрілердің иондарын тіндерге енгізу (периодонтит, альвеола өсінділеріне)

- **Аппаратура:** АГН-32, АГП-33, «Поток-1», ГР-1М, РР-2, Г-Э-5-03.

Флюктуоризация

- **Флюктуоризация-синусойдальді** айнымалы ток ем ретінде қолданылады, амплитудасы 100-2000 Гц-ге дейін.
- **Емдік әсері:** айқын қабыну үрдісін жою.
- **Әдісі:** қызылиектік электродтар - көлденең, мөлшерлеме дозасы орташа, 10-12'; емделу курсы 10 процедура.

Флюктуоризацияның әсер етуі

- Жансыздандыру
- Жара ошағын тез жазу
- Регенерация үрдісін тездетеді
- Зат алмасу үрдісін жақсартады
- Іріңді ошағын сау тіннен реттейді
- Фагоцитоз және ферментативті қызметін белсендіреді
- Лейкоцит және клеткалық иммунитетін жоғарылатады
- РН ты сілті ортаға өткізеді
- Лимфа -қанайналымын күшейтеді
- Нерв талшықтарын қоздыруы

Флюктуоризацияның қолданылуы

1. Созылмалы периодонтиттердің өршуі
2. Альвеолиттер
3. Артриттер
4. Невралгия
5. Периостит, абсцесс, флегмоналар
6. Пломбылағаннан кейін пайда болған ауру сезімі
7. Сілекей бездер аурулары
8. Қабыну контрактуралары

Аппаратурасы:

- АСБ -2-1
- ФС-100 (стоматологиялық)

Пайдаланылған әдебиеттер:

- <http://www.eurolab.ua/encyclopedia/1214/11984/>
- http://bone-surgery.ru/view/fizioterapiya_v_kompleksnom_lechenii_zabolevanij_parodonta/
- Д.М.Мезгілбаева, С.Ж.Абдикаримов, Н.Ғ.Сапаева
Терапиялық стоматология
- Е.Г. Денисова ---- Заболевания пародонта у детей -
Учебное пособие для врачей – интернов
стоматологического профиля

Назарларыңызға рахмет!